

PRAWA DZIECKA, KTÓRE KAŻDY ZNAĆ POWINIEN

Jak często my rodzice w procesie wychowawczym skupiamy się na wpojeniu dziecku wiedzy o ich obowiązkach, a jak rzadko o ich prawach? W zależności od rodziny i reguł, jakie w niej panują, różnie wyglądają prawa dzieci. W niektórych rodzinach wolno więcej, w niektórych mniej. W niektórych dzieci mają problemy z rozwojem własnych zainteresowań, realizując wolę rodziców, zaś w niektórych – rodzice przeszukują torby i czytają korespondencję, naruszając tym samym prawo do prywatności. Tak, tak, prywatności!

Wiem, że rodzic obawia się tysięcy różnych zagrożeń czyhających na dziecko, ale w takich wypadkach lepsza jest szczerza rozmowa, a nie zabawa w detektywa. Poza tym dziecko powinno znać swoje prawa, być pewnym tych praw i umieć upomnieć się o nie, kiedy będą naruszane. I nie chodzi mi bynajmniej o codzienne scenki z rodzinnego życia. Prawa dziecka – to pierwszy stopień do zapoznania się z szerszym pojęciem – prawami człowieka, które są niezmiernie ważne w życiu społecznym. Mam nadzieję, że zgodzicie się ze mną.

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi, które gwarantują prawa dziecka, są: **Konstytucja RP, Konwencja Praw Dziecka i ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka**. Konwencja Praw Dziecka stanowi, że dziecko jest samodzielnym podmiotem, ale ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną, wymaga szczególnej opieki i ochrony prawnej. No więc, jakie są te prawa dziecka? Spisałam te kluczowe i podzieliłam je na dwie grupy.

Prawa cywilne i publiczne:

1. Prawo do życia i rozwoju;
2. Prawo do posiadania tożsamości: imienia i nazwiska, obywatelstwa, rodzinnych więzi;
3. Prawo do wolności, godności, szacunku, nietykalności osobistej;
4. Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania;
5. Prawo do wyrażania własnych poglądów i występowania w sprawach jego dotyczących w postępowaniu administracyjnym i sądowym;
6. Prawo do bycia kochanym (nie jest to oczywiście prawo w ujęciu prawa cywilnego. Niemniej jednak było zawsze postulowane przez kochanego przez nas Korczaka. Postanowiłyśmy więc je uwzględnić...);
7. Prawo do wychowywania w rodzinie oraz kontaktów z oboma rodzicami, jeśli są oni rozwiedzeni;
8. Prawo do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej;
9. Prawo do poszanowania godności i prywatności;
10. Dziecko nie może być zmuszane do pracy;
11. Prawo nierekrutowania do wojska poniżej 15. roku życia.

Prawa socjalne:

1. Prawo do odpowiedniego standardu życia;
2. Prawo do ochrony zdrowia i zabezpieczenia socjalnego;
3. Prawo do wypoczynku i czasu wolnego;
4. Prawo do edukacji, pogłębiania zdolności i zainteresowań;
5. Prawo do korzystania z dóbr kultury;
6. Prawo do informacji nt. swoich praw.

Jak sami widzicie, praw jest całkiem sporo, ale mam nadzieję, że przekonałam Was, żeby zacząć rozmowę na temat nie tylko obowiązków dziecka, ale też i jego praw. Dla ułatwienia rozmowy proponuję do pobrania niewielką **książeczkę przygotowaną przez UNICEF**. Książka bazuje na pytaniach konkretnych dzieci, odpowiedzi natomiast podane są w oparciu o Konwencję o prawach człowieka. Mimo że graficznie książka nie robi wrażenia, jest dobrym materiałem z jasnym dla dziecka przekazem.